

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ
ЈЕЗИКУ У СУБОТИЦИ

П Р О Г Р А М
НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА
ЗА ПЕРИОД ОД 2025. ДО 2030. ГОДИНЕ

СУБОТИЦА, 2025.

Претходне напомене

Учитељски факултет на мађарском наставном језику у Суботици (у даљем тексту: Факултет) Универзитета у Новом Саду (у даљем тексту: Универзитет) основан је 1. октобра 2006. године без својства правног лица, као јединица Универзитета у Новом Саду.

И поред веома скромних почетака (један програм – основне академске студије за образовање учитеља) и свега 20 запослених (2 редовна професора, 3 ванредна професора, 5 доцената, 1 лектор, 5 асистената и 4 административна радника), за протеклих осамнаест година Факултет остварује 6 наставна програма (основне академске студије: Дипломирани учитељ и Дипломирани васпитач, Комуниколог и мастер академске студије: Мастер учитељ и Мастер васпитач, и Мастер Комуниколог. Факултет данас има 49 запослених (10 редовна професора, 7 ванредних професора, 4 доцената, 2 наставника страног језика, 8 асистената, 1 сарадника у настави, и 17 лица за административно-техничке послове: секретар Факултета, шеф рачуноводства, шеф кабинета декана, шеф студентске службе, шеф библиотеке, стручни сарадник за локални информациони систем-информатичар, библиотекар, економиста, референт за наставу и студентска питања, административно-технички секретар, два портира – радника обезбеђења и две спремачице), дипломирани правник за правне, кадровске и административне послове és самостални стручнотехнички сарадник за међународну сарадњу-стручни сарадник за међународне односе és самостални стручнотехнички сарадник за остале делатности - запослен у канцеларији за каријерно вођење и саветовање, 6 спољних сарадника – 1 ванредног професора, и 5 гостујућа професора – Република Мађарска).

Овим интензивним развојем стекли су се услови да Факултет стекне и својство правног лица и да буде четрнаести потпуно равноправни факултет у саставу Универзитета у Новом Саду. Савет и Сенат Универзитета једногласно су прихватили предлог да Учитељски факултет на мађарском наставном језику постане правно самосталан. 20. децембара 2019. године захтев Факултета разматрала је и усвојила Покрајинска скупштина (број одлуке: 022-37/2019-01) која је донела одлуку о статусној промени Учитељског факултета на мађарском наставном језику у Суботицу (у даљем тексту: Факултет), који је добио статус високошколске јединице са својством правног лица.

Добијање правне самосталности било је неопходно да би се на Факултету могла регистровати и јединица за научноистраживачку делатност (до тада су наставници били учесници научноистраживачких пројеката у оквиру других високошколских институција у земљи и иностранству, а научна делатност вршила се у оквиру научноистраживачких радионица на Факултету). Одбор за акредитацију научноистраживачких организација дана 23.06.2020 (број: 660-01-00008/24) донео је одлуку да Учитељски факултет на мађарском наставном језику у Суботици као државни факултет у области друштвених наука – педагошке и андрагошке науке за бављење научно истраживачком делатности.

Уводне напомене

Факултет обавља научноистраживачки рад у области друштвено-хуманистичких наука у циљу развоја науке и стваралаштва, унапређивања делатности високог образовања, односно унапређења квалитета наставе, усавршавања научног подмлатка, увођења студената у научноистраживачки рад и стварање материјалних услова за рад и развој Факултета и Универзитета.

Научноистраживачки рад на Факултету остварује се кроз основна, примењена и развојна истраживања.

Научноистраживачки рад изводи наставно и научно особље Факултета ускладу с посебним законом и посебним општим актом који доноси Наставно-научно веће Факултета.

Универзитет објављује сваке године обједињене податке о научном и стручном раду наставника и сарадника Универзитета у складу са важећим критеријумима и класификацијама надлежног министарства.

Научноистраживачка делатност Факултета усмерена је на израду научних и стручних пројеката за директне кориснике, на истраживачке пројекте са иностраним установама у оквиру међународне сарадње као и на индивидуалне пројекте истраживачког рада наставника и сарадника који своје резултате истраживања објављују у зборницима Факултета, књигама, часописима и осталим издањима.

Посебно важан сегмент научноистраживачког рада је учешће на међународним и домаћим научним скуповима и конференцијама, гостовања страних научника и универзитетских професора на реализацији студијских програма Факултета, као и остали облици међународне сарадње. Факултет има потписане споразуме о научној и наставној сарадњи са седам научних институција и форума (Академски савет војвођанских Мађара, Нови Сад, Мађарске академије наука, Будимпешта; Мађарска ректорска конференција, Будимпешта; Научни савет за високо образовање, Будимпешта; Национални научни савет ученика/студената, Будимпешта; Савез организација мађарских неговатеља талената, Будимпешта и Колегијум директора универзитетских библиотека, Дебрецин, Мађарска те Колегијум за високо образовање војвођанских Мађара, Нови Сад, Србија), са осам универзитета из Мађарске (Колегијум Универзитета „Лорант Етвеш” и „Јожеф Етвеш”, Будимпешта; Национални универзитет јавних служби, Будимпешта; Универзитет „Лорант Етвеш”, Будимпешта; Универзитет Обуда, Будимпешта; Универзитет у Дебрецину, Дебрецин; Универзитет у Вацу, Вац; Универзитет у Капошвару, Капошвар, Универзитет у Печују, Печуј и Католички Универзитет „Карољ Естерхази“, Егер), са четири универзитета из Румуније (Универзитет „Бабеш-Болгаи”, Клуж-Напока; Универзитет „Сапиентиа” у Трансилванији, Клуж-Напока; Медицински и фармацеутски универзитет у ТиргуМурес, ТиргуМурес и Хришћански универзитет „Партиум”, Орадеа), са два универзитета из Словачке (Универзитет „Јанош Шеље”, Комарно и Универзитет Константина Филозофа у Нитри, Нитра) и с једним универзитетом из Украјине (Национални универзитет Ужгород, у Ужгороду), с пет факултета из Мађарске (Докторска школа хуманистичких наука, Дебрецин Универзитета у Дебрецину; Педагошки факултет, Капошвар Универзитета у Капошвару; Педагошки факултет „Ђула Јухас”, Сегедин Универзитета у Сегедину; Национални Јабни Универзитет у Будимпешту; Факултет за образовање учитеља и васпитача, Будимпешта Универзитета „Лорант Етвеш” у Будимпешти и Факултет за специјалну едукацију „Густав Барци”, Будимпешта Универзитета „Лорант Етвеш” у Будимпешти), с једним факултетом из Словачке (Педагошки факултет, Комарно Универзитета „Јанош Шеље” у Коморану), са два факултета из Хрватске (Учитељски факултет, Осијек и Филозофски факултет, Осијек Свеучилишта „Јосипа Јурја Штросмајера” у Осијеку), као и с три високе школе (Висока учитељска школа „Јожеф Етвеш”,

Баја, Мађарска; Висока техничка школа струковних студија, Суботица, Србија и Транскарпатска мађарска висока школа Ференца II Ракоција, Берегово, Украјина).

Факултет посебну пажњу поклања развоју научноистраживачке и стручне делатности. Путем своје научноистраживачке делатности истражује актуелне теоријске и практичне проблеме, израђује научноистраживачке студије, експертизе, елаборате, пружа истраживачко - развојне услуге, обавља рецензије и ревизије пројеката, организује и одржава међународне научне конференције, симпозијуме, саветовања, семинаре, конгресе и друге научене скупове, а нарочито ради на развоју научноистраживачког подмлатка.

Остварујући своју делатност, Факултет као научно-образовна установа организује и врши проучавања из интердисциплинарних области наука у циљу развоја научне мисли и унапређења наставе.

Научним и наставним радом Факултет подстиче, проводи и проверава стваралачке подухвате у области интердисциплинарних наука, одржава трајну сарадњу с научним и високошколским установама и другим институцијама у циљу задовољавања стручних потреба својих корисника стручним и научним радом, припрема и усавршава научне и стручне кадрове и развија научну сарадњу с другим факултетима и научним установама у земљи и иностранству.

У извршавању научних задатака Факултет нарочито:

- утврђује и доноси програм научног и наставног рада у циљу подстицања и усмеравања рада појединих научних радника, а у складу са општим програмом развита науке у земљи;
- испитује могућност и начине стваралачке **примене научних резултата у пракси** и залаже се за ту примену;
- стара се о подизању и развоју научног подмлатка и о његовом даљем усавршавању;
- ствара услове и организује наставу за стручно и научно усавршавање, посебно за стицање стручног назива мастера, као и научног степена доктора наука;
- проучава и усавршава методе научно-истраживачког рада;
- ствара опште и организационе услове за научни рад

- објављује резултате научног рада на Факултету у научним и стручним часописима и другим публикацијама.

У програму научноистраживачког рада Факултета планирано је покретање докторских студија. Што се тиче докторских студија, кадровски капацитети Факултета у овом периоду то нису омогућили, тако да се ова врста делатности може планирати за период од 2025-2030. године. Због напред наведеног професори на нашем факултету не могу да буду ментори доктораната, али учествују као коментори и чланови комисије у одбрани теза на другим факултетима.

У свом програму рада Факултет континуирано поклања посебну пажњу:

- инкорпорацији циљева и из њих произилазећих задатака из Стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије;
- едукацији истраживача и научних радника у остваривању циљева друштва;
- залагању за побољшање рада и положаја научноистраживачких радника;
- залагању за одговоран однос истраживача према слободи научног рада и успостављању етичког кодекса у овој области;
- промоцији научноистраживачког рада, успостављању и развоју културе стваралаштва;
- промоцији интерактивних метода истраживања и рада с децом и одраслима;
- развијању програма предшколског васпитања и образовања деце и сарадње са породицом;
- развијању програма стручног усавршавања практичара базираних на интерактивним методама;
- интеграцији деце с посебним потребама;
- ширењу знања и побољшању услова и могућности истраживања у друштвеним и хуманистичким наукама;

- привлачењу, образовању, окупљању и организовању надарених студената, како би се направила мрежа будућих научника у разним пољима нашег друштва;
- пружању могућности студентима да постану самостални, креативни, самопоуздани, поштовани грађани, способни да делују у оквиру свеукупне сложености савременог демократског друштва.

Постављени научни циљеви у наредном периоду

Првенствени и генерални циљ научно-наставног кадра Факултета је **стављање науке у службу наставе**, како би се остварио програмски зацртани циљ и исход свеукупног научно-наставног рада, а то је едукација компетентних дипломираних учитеља, васпитача и комуниколога.

Овај циљ се може операционализовати најмање на два колосека:

1. **посредно** – организацијом и извођењем фундаменталних научних истраживања из области друштвено-хуманистичких и природно-математичких наука, у оној мери и у оној области из које се изводи настава на Факултету да би **настава кореспондирала са најновијим резултатима науке**, и
2. **непосредно** – организацијом и извођењем апликативних истраживања из методика предмета из којих се изводи настава на Факултету, и из којих се врши едукација будућих учитеља, васпитача и комуниколога, у функцији **сталног развоја њихових компетенција**.

Научноистраживачки рад

Научни рад је део јединствене научно-образовне делатности Факултета који се остварује кроз основна, примењена и развојна истраживања. Научни рад се обавља у циљу подизања квалитета наставе, научног усавршавања и развоја научног и наставног подмлатка, увођења студената у научни рад као и стварања материјалних услова за рад и развој Факултета.

Наука се данас изузетно брзо развија померајући границе знања која имају растућу улогу у свим видовима људског стваралаштва. Савремено образовање има за циљ преношење сазнања и упућивање нових генерација у свет научних достигнућа и промена. Књиге, часописи, конференције, тимски и појединачни радови су места где се налазе резултати и одговори на многа питања из бројних научних области и дисциплина.

Пратећи савремена достигнућа и прилагођавање новим светским токовима на Факултету је установљен концепт перманентне анализе научно-истраживачког рада сарадника на домаћем и међународном нивоу.

Реализација наведене активности ће се одвијати кроз збир кратких извода и описа радова објављених у релевантним публикацијама у земљи и иностранству (SCI, SSCI, као и домаће листе матичних одбора за поједине научне области).

Факултет је високошколска установа која се бави организовањем и спровођењем научноистраживачког рада усмереног на побољшање квалитета наставничких компетенција. Научноистраживачка делатност чини базичну претпоставку за рад Факултета. Основна премиса за будући научноистраживачки рад је тимски рад лидера из појединих наставних области за које се реализује истраживачки рад Факултета у домену његове основне делатности.

Уметност је израз креативности човека која кроз афирмативан друштвени однос налази својисторијски контекст у сфери културе која је цивилизацијска тековина и баштина човечанства. Промисљања о садржајима из културе и уметности су нужно у космополитској сфери, јер се за поједина дела органски вежу социјални аспекти, филозофска промисљања, психолошке анализе и други садржаји из сфера људског домена и интересовања, те се кроз домет креација у уметничком стваралаштву може сагледати потенцијал духовности – као узвишеног својства човека утемељеног на свести. Дакле, приступ уметности увек је сложена ствар с тежњом универзалности, па у складу с том чињеницом, Факултет настоји да афирмише базна креативна својства духа уметничког стваралаштва кроз осмишљене програмске концепте – који кроз јавно манифестовање одражавају и подржавају бит уметничке мотивације и инспирације наставника и студената Факултета. Наставници уметничких предмета перманентно планирају и реализују пројекте уметничке продукције (изложбе и концерти) у које су дубоко инволвирани студенти Факултета.

Основно полазиште за савремени концепт развоја Факултета је опредељење да је он институција која мора обезбедити:

1. едукацију – пренос знања,
2. истраживање – производњу знања
3. евалуацију – примену знања.

Те активности се међусобно преклапају и укључене су једна у другу, што практично представља јединство научног и наставног рада као незаобилазну вредност. Факултетски наставници су научници, јер „најбоља универзитетска настава је управо научноистраживачки рад”.

Факултет без научне активности нема неопходан академски набој као критички елемент у образовном процесу и своди се на дескриптивну и интерпретативну школу. Факултет мора стварати академске вредности које се базирају на покретачкој снази коју дају научне активности. Само у тим и таквим условима Факултет може бити гарант за подизање и васпитање нових генерација интелектуалаца, одговорних за будућност друштва.

У циљу активирања и даљих помака у области научноистраживачког рада, Факултет ће спровести следеће активности:

- у поређењу са међународним научним и стручним пројектима Факултет мора аутономно одлучивати о додатним подстицајним мерама за њихово остваривање, међу којима је формирање студентских научноистраживачких радионица;
- стварати и развијати подмладак за научни рад избором младих научних сарадника који би се финансирани из научних пројеката (по угледу на друге земље) и уз подршку Министарства просвете, науке и технолошког развоја као и Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој;
- још је у претпрошлом циклусу планирано оснивање факултетског истраживачко-развојног центра, опремљеног савременом истраживачком, технолошком и другом опремом, па је у том смислу Савет Факултета на својој 10. седници одржаној 24.04.2008. године донео Одлуку број СФ-10-04 о оснивању научноистраживачке јединице за унапређење наставе и лабораторије за антропометријска истраживања (реализација ове одлуке

се није могла спровести, јер Факултет није остварио услове да постане самостално правно лице све до краја 2019. године), међутим то се до сада остваривало управо деловањем научноистраживачких радионица;

- стално подизати ниво и квалитет стечених знања;
- у складу с концепцијом јединства научног и наставног рада морају се обезбедити услови за непосредно укључивање студената посебно завршних година са апликативним радовима посебно у пројекте научноистраживачког и стручног рада, и по могућности формирати огледне центре у основним школама и с институцијама у оквиру Универзитета и ван њега, и тако припремити студенте за продуктиван рад;
- залагати се за системско обезбеђивање минималних средстава (унутар буџета) за потребе научног рада сваког универзитетског наставника и сарадника;
- успоставити систем међународних рецензија код оцене програма и пројеката;
- већ покренути часопис „Годишњак” (Évkönyv) који је категорисан у категорију M52 даље треба развијати и усавршавати с циљем више категоризације, а поред тога исто тако већ покренути часопис „Методичка саопштења” (Módszertani Közlöny) који има категоризацију M53 треба подићи на ниво M52.

Факултет би морао наставити активности и заложити се за још интензивнију сарадњу с постојећим научним институцијама из окружења ради проширења базе већ изграђених академских кадрова и садржаја у саставу Универзитета.

Научноистраживачки рад мора бити усмерен и на утврђивање (постављање, одређивање) стандарда за компетенцију наставника, и то у најширем смислу (Факултет заједно са осталих шест „наставничких” факултета на Универзитету активно учествује у раду Универзитетског центра за развој образовања, а ради се и на научној и наставној размени студената и професора преко Универзитетске стручне службе за *Erazmus+* и *Seeris* пројекте, а такође учествујемо и у размени

студената и наставника у оквиру МАКОВЕЦ програма. То, пре свега, незаобилазно обухвата следеће области:

- систематску педагогију;
- медиологију и комуникологију;
- специјалну педагогију (педагогију за особе с посебним потребама и домску педагогију);
- психологију образовања;
- филозофију образовања;
- социологију образовања;
- културно-уметничко образовање;
- дидактику и методике;
- образовну технологију, медије и примену информационих и комуникационих технологија – *Information and Communication Technologies* (у даљем тексту: ICT – ИКТ) у образовању;
- акредитацију – методологију израде планова и програма студија, курикулума, као и услове и поступак стицања акредитације;
- обезбеђење квалитета и евалуације;
- информатизацију образовања;
- школско библиотекарство;
- физичко и здравствено васпитање и образовање
- менаџмент у образовању.

Посебно ће се преферирати пројекти усмерени на обезбеђење квалитета – евалуацији и самоевалуацији успешности наставног процеса и функционалности студија у целини.

Планирање истраживања у целини на Учитељском факултету на мађарском наставном језику у Суботици Универзитета у Новом Саду претпоставља активно праћење и активно учешће у процесу доношења Стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије.

**НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ ПЛАНОВИ КАТЕДРЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2025.
ДО 2030. ГОДИНЕ**

Катедра за мађарски језик, књижевност и комуникацију

Научни планови Катедре за мађарски језик, књижевност и комуникацију за период од 2025. до 2030. године заснивају се на активностима претходних циклуса; они ће их развијати, обогаћивати, допуњавати и проширивати одговарајућим иновативним потенцијалом. Међу дисциплинама које су у фокусу истраживања, вреди истаћи општу и мађарску лингвистику, науку о књижевности и комуникацији, њихову историју и теорију, као и компаратистику. Поред тога, посебна пажња биће посвећена настави српског језика као нематерњег, као и енглеског и немачког као страних језика.

Током наредних пет година биће важно ојачати и обогатити већ постојећу мрежу сарадње Катедре. Пре свега, посебна пажња биће посвећена Катедрама за друштвене и хуманистичке науке, као и за методику наставе које делују у оквиру Факултета. Такође, вреди истаћи сарадњу са Катедром за мађарски језик и књижевност Филозофског факултета у Новом Саду. У сарадњи са овом институцијом, пре 2020. године, наш Факултет је организовао два велика и редовна годишња догађаја који су уживали велики успех: универзитетско такмичење у беседништву и конкурс за есеј. Због пандемије коронавируса и преласка на онлајн наставу, оба догађаја су привремено прекинута. Важно би било обновити их и поново организовати сваке године, чиме би се ојачале стручне везе између студената и наставника два факултета.

Одржавање истраживачких контаката који превазилазе границе земље такође је један од приоритета. У том контексту, посебно треба нагласити сарадњу са универзитетима и истраживачким институцијама у Мађарској. На тај начин би чланови Катедре могли, поред учешћа у покрајинским и националним пројектима, да буду део што већег броја међународних истраживачких иницијатива, чиме би ојачали свој научни углед, као и углед Катедре и Факултета. Овоме ће допринети и планови за наредни циклус, који предвиђају објављивање већег броја научних

публикација, зборника и уџбеника. Важно је такође активно учествовати у организацији већег броја међународних научних конференција. У складу с тим, индивидуални академски напредак наставника, интереси Катедре и читавог Факултета ће се поклопити, стварајући међусобно мотивишући ланац који ће допринети општем напретку.

Катедра за мађарски језик, књижевност и комуникацију је и претходних година значајно допринела успешној организацији различитих књижевних, културних и уметничких догађаја од стране студената у оквиру институције. Од ових догађаја, вреди истаћи годишње такмичење за популаризацију читања, као и студентску филмску радионицу. У наредном периоду било би важно још снажније подржати ове активности, чиме би се додатно повећала видљивост наше институције.

Катедра за уметничке предмете и физичко васпитање

Назив научно-истраживачке радионице: **„Мултимедијална радионица”**

Научна/уметничка област којој припада научно/уметничко-истраживачка радионица: Ликовне и аудио-визуелне уметности

Оквирна тема научноистраживачке радионице: Развој медија, појам, обележја и комуникацијски захтеви, квалитативна подела медија, кодирање синтетичких садржаја, AI Chat GPT, утицај медија на друштво, утицај друштва на медије и утицај медија на класну, добну, верску и образовну припадност

Водитељ научноистраживачке радионице: проф др Роберт Фаркаш

Планира се учешће у раду научноистраживачке радионице: четири наставника и 10 студената према добровољном изборном опредељењу.

Планирани временски период активности научноистраживачке радионице: 5 година.

Назив уметничко-истраживачке радионице: **„Час клавира у предшколским установама”**

Уметничка област (ужа област) којој припада уметничко – истраживачка радионица: Музичка уметност

Оквирна тема уметничко-истраживачке радионице: Истраживање Бартокових (Bartók Béla) и Куртагових (Kurtág György) метода које се користе код деце предшколског узраста, као и усавршавање технике свирања клавира кроз анализе нотног текста, мелодијског, ритмичког и хармонског склопа код горе поменутих композитора.

Водитељ уметничко-истраживачке радионице: проф др Ноеми Герег

Планира се учешће у раду уметничко-истраживачке радионице: једног наставника и до 10 студената према добровољном изборном опредељењу и претходној провери музичких способности

Планирани временски период активности уметничко-истраживачке радионице: 5 године

Планиране активности уметничко-истраживачке радионице у 2025-2030. години:

- Усавршавање технике свирања клавира
- Овладавање ритмиком, мелодиком и нотним описмењавањем
- Развијање перцепције музичких стилова код студената као и опажање истих
- Развијање музичког мишљења и поимања праве квалитетне уметничке музике

Назив научноистраживачке радионице: „**Физичко васпитање**”

Научна област (ужа област) којој припада научноистраживачка радионица: Друштвено-хуманистичке науке, Кинезиолошке науке

Оквирна тема научноистраживачке радионице: Релације између телесне структуре, моторичког статуса, школске зрелости и физичке активности код деце предшколског и млађег школског узраста

Водитељ научноистраживачке радионице: проф др Сабољч Халаши

Планира се учешће у раду научноистраживачке радионице: једног наставника, једног сарадника и 12 студената према добровољном изборном опредељењу.

Планирани временски период активности научноистраживачке радионице: 5 година.

Планиране активности научноистраживачке радионице:

- Вршиће се истраживачка мерења на терену. Мерићемо физичку активност деци из контролне групе и деци из експерименталне групе који ће радити по посебном програму.

Очекивани резултати активности научноистраживачке радионице: Након истраживања вршиће се обрада података, коју сами студенти ће радити уз контролу наставника и сарадника. Уз интерпретацију резултата очекују се бољи резултати код оних група која су радила по посебном програму.

Образовни космополити: међународне перспективе у образовању наставника (ОКТАУ)

Број пројекта: 2024-1-HU01-KA220-NED-000248326

Период пројекта: 01.10.2024.-31.12.2026.

Пројекти у току:

Руководилац пројекта: проф. др Саболч Халаши

Учесници из НИО: проф. др Саболч Халаши, проф. др Валерија Пинтер Крекић, проф. др Ленке Мајор, проф. др Ева Боршош

Учесници институције: Католички универзитет „Естерхази Карољ“ (Мађарска), Католички универзитет „Парцијум“ (Румунија), Мађарски универзитет у Трансилванији „Сапијенција“ (Румунија), Универзитет „Шеје Јанош“ (Словачка), Универзитет „Милтон Фридман“ (Мађарска)

Сажетак пројекта:

Циљ пројекта је да створи флексибилан курс у образовању наставника који припрема будуће наставнике тако да могу да искористе могућности интернационализације јавног образовања и стручног оспособљавања чак и као наставници почетници, сазнати о корацима изградње стратегије, доступним програмима, апликацијама и могућностима финансирања, упознају алате за успешну имплементацију и ширење пројеката, прошире своја знања из сродних области (педагогија, психологија) и упознају њихова методолошка средства.

Реализацијом пројекта циљ нам је да унапредимо квалитет обуке наставника и да допринесемо да проширимо професионалне вештине будућих наставника да би још више одговорали на изазове садашњег доба.

Као резултат пројекта, проверене праксе и нове методе биће интегрисане у свакодневне активности партнера, ојачаће отвореност за синергије (посебно у правцу јавног образовања и стручног оспособљавања) и допринеће професионалном развоју особља и васпитача.

Курс који ће се развијати биће припремљен уз учешће високошколских установа у неколико земаља и биће уведен на интероперабилан начин у високошколске установе у неколико земаља, чиме ће се допринети развоју међусобно повезаних система високог образовања.

Катедра за дидактичко-методичке науке

Оквирна тема планираног научноистраживачког пројекта:

Планирани временски период научноистраживачког пројекта: 2025 – 2030.

Планиране научноистраживачке активности у 2025. години:

- Израда синопсиса релевантних истраживања из одређене области и теоријско испитивање.
- Схватање интердисциплинарности као дискурса, преглед теоријске литературе.
- Могући модели комуникације одређених научних дисциплина и примена у настави.
- Очекивани резултати научноистраживачких активности у 2025 и 2026. години:
- Излагања на међународним научним скуповима – први резултати истраживања (M30) – по учеснику;
- Објављивање једног рада у облику књиге (Методика савремене наставе мађарског језика), такође и у часописима (M45);
- Објављивање индивидуалних радова у часопису, по могућности (три M23, два M24, два M51, три M52, M53).

Пројекат (2025): Утицај и валидација инхерентних естетских и књижевних аспеката на образовање мађарске мањине у Војводини – учествује 1 члан катедре, финансира:

Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност

- Организовање међународне методолошке конференција на Универзитету, учешће на конференцији.

Планиране научноистраживачке активности у 2026. години:

- Наставак истраживања;
- Наука и савремена настава – конкретно истраживање.
- Објављивање резултата у часописима и у књизи.

Очекивани резултати научноистраживачких активности у 2026. години:

- Излагање на међународним научним конференцијама – презентација резултата (M30) – по учеснику;
- Објављивање једног рада у научном часопису или у књизи – заједно (M23, M24, M51, M52 или M45);
- Објављивање једног рада у часопису по учеснику и по могућности (M24, M52, M53).
- Организовање међународне методолошке конференција на Универзитету, учешћена конференцији.

Планиране научноистраживачке активности у 2027. години:

- Теоријска и емпиријска истраживања.
- Анализа и интерпретација резултата истраживања.
- Очекивани резултати научноистраживачких активности у 2027. години:
- Излагање на међународним научним конференцијама – презентација резултата (M30) – по учеснику;
- Објављивање једног рада у научном часопису или у књизи – заједно (M23, M24, M51, M52 или M45);

- Објављивање индивидуалних радова у часопису (M24, M52, M53).
- Организовање међународне методолошке конференција на Универзитету, учешће на конференцији.

Планиране научноистраживачке активности у 2028. години:

- Теоријска и емпиријска истраживања.
- Критичка анализа и интерпретација досадашњих истраживања.
- Излагање на две међународним научним конференцијама – презентација резултата (M30) – по учеснику;
- Објављивање једног рада у научном часопису или у књизи – заједно (M23, M24, M51, M52 или M45).
- Објављивање једног самосталног рада у часопису по могућности (M24, M52, M53).
- Организовање међународне методолошке конференција на Универзитету, учешће на конференцији.

Планиране научноистраживачке активности у 2029. и 2030. години:

- Теоријска и емпиријска истраживања
- Теоријске и практичне конклузије.
- Очекивани резултати научноистраживачких активности у 2029-2030

години:

- Излагање на међународним научним конференцијама – презентација резултата (M30) – по учеснику;
- Објављивање једног рада у научном часопису или у књизи – заједно (M23, M24, M51, M52 или M45);
- Објављивање једног самосталног рада у часопису (M24, M52, M53).
- Организовање међународне методолошке конференција на Универзитету, учешће на конференцији.

Катедра за друштвено-хуманистичке науке

Планирани пројекти педагошке тематике: Промењена улога породице и изазови образовања почетком 21. века; Однос породице и школе у савременим условима; Проблематика ђачког насиља и методе евентуалне, прихолошке превентиве; Примена нових научних педагошких сазнања и метода у процесу наставе;

Пројекти за фундаментална истраживања: Коришћење мобилних телефона, таблета и лап-топова у процесу образовања – предности и мане; Успешно решавање конфликтних ситуација у школи применом разних психолошких техника и поступака;

Научна област (ужа област) којој припада планирани научноистраживачки пројекат: ПЕДАГОШКЕ НАУКЕ – ОБРАЗОВНИ СИСТЕМ

Оквирна тема планираног, од стране чланова катедре иницираног, вишегодишњег научноистраживачког пројекта:

Унапређење квалитета образовања и имплементација иновативних метода рада са студентима на Учитељском факултету на мађарском наставном језику у Суботици.

(Обухватила би израду детаљног пројекта за све предмете, са конкретним предлозима за иновацију).

Ова тема се природно намеће, будући да се у наредном периоду (2025–2030) очекује увођење неколико нових студијских програма, који природно захтевају примену најновијих, најпогоднијих метода рада, као и методолошки исправан приступ. Чланови катедре ће се по том питању свакако ангажовати и узети учешће у овом научном пројекту.

Планирани временски период научноистраживачког пројекта је пет година (2025–2030).

На годишњем нивоу планира се учешће чланова катедре (у наредном планском периоду 2025–2030) на бар по једној домаћој или међународној конференцији или пројекту, која за тему имај осавремењивање високошколског образовања и наставе, као и увођење новина у раду са студентима.

Као резултат такве врсте ангажованости, на основу прикупљених релевантних података, идеја и метода формираће се радна група која ће у односу на сваки предмет израдити саветодавне предлоге за иновацију, уз активно укључивање предметног наставника.

Обавезно је учешће професора и асистената катедре, са темом по сопственом избору, на традиционалној, годишњој конференцији Учитељског факултета.

Планиране, годишње научноистраживачке активности катедре за период 2025–2030:

- Ангажовање чланова катедре на писању научних радова, уџбеника и других помоћних наставних средстава, због потребе стицања вишег научног звања;
- Ангажовање професора на подстицању писања научних радова асистената и научних сарадника;
- Ангажовање и помоћ професора у изради научноистраживачких радова студената (менторство), као и помоћ у налажењу часописа за публикавање студената;
- Посебан рад са талентованим студентима-истраживачима, који су већ стекли способност за самостално научно истраживање, и продубљивање њиховог знања у домену литературе и проналажењу адекватне базе података за истраживање;
- Помоћ у организацији годишњег представљања резултата научноистраживачких радова најбољих студената;
- Годишње награђивање најбољих и најуспешнијих студената-истраживача (по препоруци професора);

Пројекат у току:

Број уговора: IPA HUSRB/23R/22/018

Назив пројекта: Граница која спаја (NOBORDER)

Период пројекта: 01.04.2024.-31.03.2026.

Руководилац пројекта: проф. др Јудит Рафаи

Учесници из НИО: проф. др Јудит Рафаи, проф. др Ференц Немет, проф. др Ева Вуков Рафаи, Виктор Фехер, доц. др Викториа Закински Тома

Реализатори пројекта: Музеј Иштвана Тура и Културни центар Бачка (Мађарска), Институт за мађарску културу у Војводини (Србија)

Сажетак пројекта:

Намена државних граница је да радвајају али уједно и да повезују просторе. Међутим, државне границе и симболичне – културне, привредне, етничке и верске – границе не раздвајају већ повезују људе. Научна истраживања потврђују, да локално становништво такве границе не доживљава као препреке, већ као потенцијал, који у свакодневном животу значи безброј могућности, и који подстиче и туризам. Постојање идентитета неомеђеног државним границама је већ одавно жива мисао, основа многих идентитета, па тако и европског и бачванског идентитета. Због тога је свеобухватни циљ пројекта, да овдашњи живаљ свој европски идентитет оснажи сарадњом разних културних и образовних институција, како би уједно сачували шаренило свог бачванског наслеђа, и како би били поносни на њега. То можемо снажити и популаризовати богатим научно-културним и туристичким програмима, и тиме пружити добар пример другима. Наша истраживања биће фокусирана на анализу дејство тога, али и на исцртавање оних симболичних граница, која премашују државне границе и историјске периоде, а која повезују овдашње становништво. Археолошки налази такође потврђују, да је ова регија некада била саставни део једне велике археолошке заједнице бронзаног доба, која је пре више хиљада година владала значајним делом Средње Европе.

Бити бачванин, и поред бројних етничких размимоилажења не означава само специфичну географску припадност. Културу и начин живота ове регије формирали су привредни односи и историјски догађаји, као и различити интернетнички утицаји. Овај вишевековни суживот, може се везати за богате и разноврсне етничкосте, али је ту резултирао јединственим културним наслеђем. Захваљујући мултилингвалности, мултикултурализму, етничкој и верској толеранцији насталој кроз векове, у овој регији су европске вредности добро препознатљиве.

Задаци пројекта формулисани су у знаку повезивања. Путем историјских и савремених, добрих примера они настоје да презентују повезаност простора и идентитета, те да популаришу, прикажу и уграде у образовање стратегију праксе вишевековног решавања проблема. Етничка, верска и језичка визура регије нарочито је шарена и јединствена. Таква је као једна микро-Европа. Овај очаравајући суживот препун шаренила приказаћемо уз помоћ необично богатих, заједничких културних, туристичких и научних програма, почев од од доживљаја пуног, практичног рада са децом, па све до истраживачких, научних конференција са циљем међусобне поделе знања. За нас је изузетно важна заједничка будућност, и управо због тога, жеља нам је да поред бројних забавних и „образовних“ културних програма постигнемо и то, да професори који едукују будући нараштај, раде у интересу отвореније БАЧКЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ ЕВРОПЕ, пуне разумевања. Управо због тога ћемо резултате наших пројектних активности уградити у неформално музејско образовање као и у наставни план образовања просветних радника. Наша сарадња се неће завршити ни окончањем пројекта. Ово је један вишегодишњи, заједнички начин мишљења који се неће прекинути реализовањем пројекта.

ПРАКТИЧАН РАД СА СТУДЕНТИМА НА УНАПРЕЂЕЊУ ЊИХОВОГ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА У ПЕРИОДУ 2025–2030.

НАУЧНЕ РАДИОНИЦЕ

Према искуству чланова Катедре за друштвене и хуманистичке науке (којих тренутно има 11) потврдила се ефикасност, сврховитост и добра пракса организовања научних радионица за студенте, те ће се са тиме наставити и у наредном периоду (2025–2030). Тај начин рада показао се изузетно погодним и плодноним с аспекта повећања интересовања студената за (самосталан) научноистраживачки рад, као и са аспекта одабира оног предмета, који је студенту, по тематици најблискији, и са чијим темама је спреман да се и

продубљеније бави. Више студената је, захваљујући повећаном ангажовању у раду научних радионица, постигло и одговарајуће успехе својим радовима који су и награђивани.

У претходном периоду, биле су активне четири научне радионице, те би ту праксу и наставили, укључујући сваке године нове студенте у њихов рад.

I. Назив научно-истраживачке радионице: „Радионица за савремену технологију образовања”

Водитељ научноистраживачке радионице: проф. др Жолт Наместовски

II. Назив научно-истраживачке радионице: „ПСИ ГРУПА - Психолошка истраживачка радионица”

Научна област (ужа област) којој припада научно-истраживачка радионица: Психологија

Оквирна тема научно-истраживачке радионице: Истраживања у разним областима психологије. Остварена су истраживања у оквиру радионице из афективне психологије, когнитивне психологије, психологије двојезичности, опште и развојне психологије. Нове теме поред ових укључују и позитивну психологију, као и еволуционистичку психологију и друге садржаје по одабиру студената, укључујући и консултације са водитељем радионице ради најадекватнијег избора.

Водитељ научноистраживачке радионице: проф. др Беата Грабовац

Осим водитеља научно-истраживачке и пропсихолошки оријентисане активистичке групе, у раду радионице повремено учествују и психолози из разних других институција и особе које се баве менталним здрављем, а планира се учешће најмање 5 студената.

Планирани временски период активности научно-истраживачке радионице: 5 година (2025–2030).

III. Назив научноистраживачке радионице: „Радионица за истраживање историје, културне историје, културних вредности и културног наслеђа”

Научна област (ужа област) којој припада научноистраживачка радионица:
Историја културе

Оквирна тема научноистраживачке радионице: Интердисциплинарно истраживање најзначајнијег наслеђа историје и културне историје.

Водитељи научноистраживачке радионице: проф. др Ференц Немет и проф. др Золтан Девавари

Осим водитеља научноистраживачке радионице, у раду повремено учествују и стручњаци разних профила: архивисти, историчари, музеолози, библиотекари итд., то јест стручњаци појединих области, с циљем, да студентима пруже конкретне информације и смернице за истраживачки рад, а планира се учешће 10 студената.

Планирани временски период активности научноистраживачке радионице: 5 година (2020–2025).

IV. Назив научноистраживачке радионице: „Етнологска радионица”

Научна област (ужа област) којој припада научноистраживачка радионица:
Етнологија

Оквирна тема научноистраживачке радионице: Фолклористика, народни обичаји

Водитељ научноистраживачке радионице: Виктор Фехер асистент (заједно са проф. др Јудит Рафай)

Планира се учешће у раду научноистраживачке радионице: једног наставника и 10 студената према добровољном изборном опредељењу.

Планирани временски период активности научноистраживачке радионице: 2025–2030.

Резултати ових научних радионица били би једном годишње представљени на Факултету или у облику округлог стола или у форми научне конференције.

Катедра за природно-математичке науке

Катедра за природне-математичке науке у 2025-ој години има већ започете пројекте који се реализују у наредним годинама.

Назив Еразмус+ међународног пројекта: „**Artificial Intelligence as VET Teacher Assistant (VETAssIst - Вештачка интелигенција као помоћник наставника у стручном образовању)**“, шифра пројекта: KA220-VET-C071D004. Трајање пројекта: 30 месеци. Укупна вредност пројекта: 250000,00 еур.

Циљ пројекта: Пројекат VETAssIst има за циљ да истражи трансформативни потенцијал вештачке интелигенције (ВИ) у области стручног образовања и обуке (VET), са посебним фокусом на рад наставника у стручним школама. Циљ је да се поново дефинише улога технологије у VET систему кроз истраживање, увођење и заговарање улоге ВИ као вредног асистента наставницима у стручним школама, уз посвећивање адекватне пажње како потенцијалима тако и изазовима и ризицима који са тим долазе.

Пројектне активности: Активности пројекта које ће се спроводити у сарадњи са институцијама за образовање наставника из Немачке, Мађарске, Србије и Словачке укључују преглед и евалуацију ВИ алата и образовних платформи доступних на интернету у смислу њихове педагошке вредности за наставнике у стручним школама, креирање отвореног е-учења курса за развој ВИ писмености наставника у стручним школама, и промоцију шире теме ВИ у стручном образовању кроз изградњу мреже и разне комуникационе и дисеминационе активности.

Исход пројекта: Резултат прегледа и евалуације постојећих ВИ алата биће објављен у вишејезичној е-књизи. Вишејезични курс е-учења који подржава наставнике у стручним школама у коришћењу ВИ алата у настави, укључујући видео смернице, такође ће бити слободно доступан на интернету. Комуникационе активности ће донети опипљиве резултате попут подкаста који промовишу ширу тему ВИ у стручном образовању, и допринеће стварању синергије између сличних иницијатива на националном и међународном нивоу.

Methodological innovation to support the development of STEM skills through cross-border cooperation (Методолошка иновација за подршку развоју STEM вештина кроз прекограничну сарадњу

Commented [OP1]: Szerintem a másik 2 Erasmus projektet is be kell tenni a programba. Mónika adja meg az adatokat.

Az IPA-át sem vettem észre... Ezek a projektek mind a következő időre vonatkozó projektek is.

Szerintem minden Katedrához beírni, hogy az elkövetkező időszakban megpályázzuk a tartományi kisebbségi projekteket is.

Програм: Ерасмус+

Категорија: KA210-SCH – Партнерство малог обима у општем образовању

Идентификациони број пројекта: 2023-1-HU01-KA210-SCH-000157510

Наслов: Методолошка иновација за развој СТЕМ вештина кроз прекограничну сарадњу.

Кадедра палнира покренути радионицу под називом:

Назив научноистраживачке радионице: „Упознајмо природу”

Научна област (ужа област) којој припада научноистраживачка радионица: биологија; методика

Оквирна тема научноистраживачке радионице: Посматрања и мерења у природи (зоолошки врт, шума итд.).

Водитељ научноистраживачке радионице: проф. др. Ева Боршош, проф. др. Рита Хорак

Планира се учешће у раду научноистраживачке радионице: два наставника и 5 студената према добровољном изборном одређењу.

Планирани временски период активности научноистраживачке радионице: 5 година.

Планиране активности научноистраживачке радионице у 2025. години:

- Сакупљање, сређивање и провера података, обрада истих, састављање публикације.
- Настављање испитивања и тестирања

Очекивани резултати активности научноистраживачке радионице у 2025. години:

- Добијамо интересантне и драгоцене биолошке и еколошке податке

Планиране активности научноистраживачке радионице у 2026. години:

- Сакупљање, сређивање и провера података, обрада истих, састављање публикације.
- Настављање испитивања и тестирања

Очекивани резултати активности научноистраживачке радионице у 2026. години:

- Добијамо интересантне и драгоцене биолошке и еколошке податке
- Публикације (M53), одлазак на конференцију
- Припремити студенте за конференцију (Војвођанска мађарска научна конференција студената)

Планиране активности научноистраживачке радионице у 2027. години:

- Сакупљање, сређивање и провера података, обрада истих, састављање публикације.
- Настављање испитивања и тестирања

Очекивани резултати активности научноистраживачке радионице у 2027. години:

- Добијамо интересантне и драгоцене биолошке и еколошке податке
- Публикације (M52), одлазак на конференцију
- Припремити студенте за конференцију (Војвођанска мађарска научна конференција студената)

Планиране активности научноистраживачке радионице у 2028. години:

- Сакупљање, сређивање и провера података, обрада истих, састављање публикације.
- Настављање испитивања и тестирања

Очекивани резултати активности научноистраживачке радионице у 2028. години:

- Публикације (M23), одлазак на конференције

Планиране активности научноистраживачке радионице у 2029. и 2030 години:

- Сакупљање, сређивање и провера података, обрада истих, састављање публикације.
- Настављање испитивања и тестирања

Очекивани резултати активности научноистраживачке радионице у 2029. и 2030 години:

- Публикације (M23), одлазак на међународне конференције
- Збирка, радни лист или уџбеник

Даљи планови: Учешће у међународним и домаћим пројектима

Истраживање и примена резултата научног рада

Протеклих година, поред сталних настојања повећавања квалитета своје наставне делатности, Факултет се континуирано налазио и на позицијама сталног теоријског промишљања у области дидактичко-методичких наука. Тако су настала три серијала међународних научних конференција:

- Међународна интердисциплинарна научна конференција;
- Међународна методичка научна конференција и
- Међународна научна конференција о ИКТ средствима у настави.

Ове серије конференција представљају простор међународне размене резултата истраживања наставника и сарадника Факултета и њихових компететивних могућности у поређењу са истраживачима из међународног окружења. Истовремено, ове серије конференција представљају агрегат за свеже научноистраживачке публикације за два часописа која су истовремено покренута када и ове серије конференција, а то су научни часопис „Годишњак” (Évkönyv) који је категоризован у категорију M52 и часопис „Методичка саопштења” (Módszertani közlöny), који управо категоризован као M53.

Промоције резултата рада из пројеката научноистраживачког рада Факултета путем организације стручних скупова, округлих столова, трибина и семинара стручног усавшавања наставника и сарадника, од којих ће се неки облици такође усталити („летњи и зимски универзитет”).

Представљања научноистраживачког рада студената, кроз већ наведене облике (у конференцијама су обично предвиђене и студентске секције у којима се презентују радови студената), кроз научне конференције студената Мађара у Војводини и Републици Мађарској, где су потпуно устаљене студентске научне конференције из свих научних поља и области, као кроз делатност набројаних научноистраживачких радионица.

Организовањем радионица о активностима, поступцима и методама имплементације резултата научноистраживачких пројеката у пракси.

Међународном сарадњом и разменом резултата истраживачких пројеката кроз већ врло развијене облике сарадње с иностраним и домаћим научним институцијама, форумима, универзитетима и факултетима, па и научним и стручним друштвима

и организацијама. Таква ће се пракса наставити и у наредном периоду од пет година.

Планирање и увођење иновација у образовање

Континуитет развоја образовања у великој се мери ослања на иновације. Функцију планирања и увођења иновација Факултет ће остваривати:

- истраживањем иновација у домаћим и страним изворима;
- примењеним педагошким истраживањима;
- примењеним медиолошким истраживањима;
- примењеним психолошким истраживањима;
- примењеним едукационо-рехабилитационим истраживањима;
- примењеним информатичким истраживањима;
- пројектовањем, реализацијом, праћењем и евалуацијом примењених иновација;
- образовањем и оспособљавањем за проналажење и увођење иновације;
- експериментима у настави као иновацијама;
- представљањем иновација;
- иновативном применом нових образовних технологија.

Пружање саветодавних услуга у области образовања

Факултет ће пружати саветодавне услуге из своје делатности. У том смислу ће се обављати следећи послови:

- управљање и организовање процеса у образовању;
- информатизације школе;
- методика разредне наставе;
- маркетинг образовних услуга;
- планирање и развој школе;

- организовање радионица за рад с ученицима с посебним потребама;
- саветовање о пројектовању, изради и реализацији изборних програма;
- пружање помоћи у процесима планирања и реализовања пројеката у школи;
- консултације при избору метода и образовне технологије;
- помоћ при планирању и избору опреме и наставних средстава;
- помоћ при планирању и реализовању малих и акционих истраживања у школи;
- саветодавне услуге по захтеву корисника.

Пројектовање и израда образовних садржаја (курикулума)

У школама се остварују врло различити програми (обавезни, изборни и факултативни наставни предмети...), а планирају се и израђују посебни програми образовања, васпитања и образовања за друге установе. У остваривању те функције Факултета биће обухваћени пројекти из области:

- методологије израде/развијања програма основношколске наставе;
- методологије израде програма за основне школе;
- програма и реализације информатичког образовања;
- програма менаџмента знања;
- методологије израде програма отворена настава;
- методологије израде програма из области екологије;
- методика предмета разредне наставе.

Менаџмент у образовању

У савременим условима и образовне су установе „приморане” деловати по начелима тржишта рада. Једно од основних питања за остваривање функције и развоја сваке образовне установе већ је постало питање квалитета њених односа

са релевантним чиниоцима из уже и шире средине у којој делује. У том ће се смислу Факултет бавити следећим питањима:

- образовне стратегије;
- оспособљавање директора за компетентну функцију вођења школе;
- остваривање функционалне интеракције школе и друштвене средине;
- импликације образовних реформи;
- планирање организације и структурирање школе као целовитог и отвореног система;
- савремене медијатеке и школске библиотеке – нови концепти као саставни део система мултимедијалних центара.

У остваривању наведених постављених циљева и задатака, Факултет је већ покренуо серију сталних сусретања с представницима и основних и средњих школа на подручју Аутономне Покрајине Војводине, где се кроз разговоре идентификују проблеми и потребне корекције чак и основне делатности Факултета.

Информатика, интернет и системи образовања на даљину

Већ је појава првих ИКТ и мултимедијалних средстава омогућила велике промене у образовању. Последњих двадесетак година учење на даљину постало је, захваљујући брзом развоју информатике и ИКТ-а, врло популарно у читавом свету. Тако је учење потпомогнуто рачунарима и рачунарским мрежама заменило раније познате методе (дописне школе и образовни програми на радију и телевизији). Битну новину у образовању ипак даје e-learning – електронско учење, distance-learning – учење на даљину, cooperative-learning – сарадничко учење, итд. Поред неоспорног значења технологије комуникација (облици: електронска пошта, јавни електронски форуми, табле система за лепљење билтена, сервис плати-за-коришћење, електронско брбљање мрежом унутра сваке организационе структуре и ван ње) мора се изучавати и прилагођавање организације установе и садржаја расположивим комуникацијским технологијама.

За остваривање те функције нужно је оформити службу за информатику као посебну јединицу Факултета која ће се бавити проблемима информатизације образовања у основним школама. У склопу те функције спроводиће се следеће:

- истраживање и развој информатизације образовања;
- пројектовање и пружање информатичких услуга;
- информациони системи;
- електронско образовање и образовање на даљину;
- школски интернет;
- развој и пројектовање образовног софтвера;
- развој и примена нових медија;
- ИКТ и нове образовне технологије.

С обзиром да је окружење за учење базирано на рачунарима може укључивати визуелне, аудио и графичке елементе, форме, процесе и улоге и одговорности, оно може бити примењено на велики број различитих мултимедијалних пројеката.

Предложеним концептом разматрала би се следећа проблематика e-learninga – електронског учења:

- стварање услова за конверзију од учионице до рачунарског простора у школи и Факултету;
- делотворно поучавање и учење у електронској учионици;
- e-learning – електронско учење и особе с посебним потребама;
- улога ученика/студента у процесу електронског учења;
- усмерено кретање према специфичностима појединих облика наставе;
- трансформативно учење у настави;
- учење о учењу применом образовне технологије;
- мултимедијални развој софтвера за наставу;
- процедура развоја учења базираног на рачунарима –*Computer Based Training* (у даљем тексту: *CBT*) концепти у настави;

- развијање интернета, интранета и WEB-апликација, као и техничка подршка околини учења;
- анализа неких софтверских пакета за системе електронског учења у настави.

У e-learningu – електронском учењу кључна су питања ИКТ система усмерено према ученику/студенту, што захтева истраживања о развоју и примени система учења у електронском окружењу.

Електронски системи учења усмерени према ученику/студенту требају:

- омогућити самопровере како би ученици/студенти пронашли своје место током реалнога процеса учења;
- бити флексибилни ради омогућавања методолошке различитости за различите групе ученика/студената;
- понудити платформу информација како би ученицима/студентима омогућили самопраћење процеса учења и развој индивидуалних стратегија учења;
- узети у обзир чињеницу да је лично напредовање сваког појединог ученика/студента у учењу много важније за успешност учења него технолошке могућности управљања било којим процесом учења;
- омогућити највишу флексибилност с обзиром на појединачне аспекте учења зато што су процеси електронског учења мање-више самовођени процеси.

Поред развоја образовања базираног на коришћењу информатичких технологија (ИТ) у функцији повећања његове ефикасности развијаће се:

- пројектовање, развој и израда софтвера за информационе системе образовања;
- производња образовног софтвера за наставу и учење;
- производња софтвера за интернет као и за дигиталне медије.

Образовање помоћу ИКТ-а захтева знатна улагања у израду квалитетних образовних софтвера, а знатни су и трошкови постављања рачунара, израде и одржавања софтвера за управљање *online* образовним процесом (course ware

алата). Томе треба додати време и евентуалне трошкове корисника образовног система. Задовољство учесника и искоришћеност наведених ресурса већи су ако се при избору садржаја и обликовања система за е-образовање примењују одговарајућа педагошка, психолошка, социолошка, дидактичка и методичка начела. Стога у предложеном пројекту Факултета истраживања требају бити усмерена на израду дидактичко-методичких модела образовања применом ИКТ-а.

У области дизајна медија, истраживање би требало бити оријентисано и на област медија и сходно томе, требало би обухватити следећу проблематику:

- Вредности медија у оквиру научно-технолошког развоја, укључујући употребу информатике и информатичке технологије, са посебним освртом на питања управљања и приступа медијима.
- Природа медија као психолошког и социолошког ентитета.
- Значај и утицај дизајнамедија на ефекте у образовању.
- Утицај и значај вестачке интелигенције
- Разноврсност система симбола и језика употребљених у интеракцији са информатичком технологијом и њихово прилагођавање медијима.
- Информатичкој подршци традиционалним и новим медијима.
- Специјалним програмима за прикупљање и анализу текстуалних и нумеричких података за изградњу и извођење симулација, за моделе медија, који су базирани на примени информатичке технологије.
- Базама података које садрже опис и процену софтвера и примедбе на апликације из медија.

Јединица за стручни и научно-истраживачки рад студената

У склопу Факултета из године у годину се планира организовање јединице за стручни и научно-истраживачки рад студената, међутим предуслов за то је да Факултет постигне статус правног лица, тј. да буде самосталан факултет у оквиру Универзитета у Новом Саду (што је крајем 2019.године остварено). До тада, јединицу за стручни и научно-истраживачки рад студената замењивале су научно-истраживачке и развојне радионице студената (чији програми рада се налазе у

програмима рада Катедри Факултета), које су имале првенствено за циљ да инспиришу што већи број студената за бављење научно-истраживачким радом истичући дух тимског рада као незаобилазну основу за то. Интерес за науку и његово стављање у први план оствариваће се кроз бројне активности које се планирају у овој јединци, а које у првом реду укључују организацију студентских научних конференција (поједини наставници Факултета већ 23 година учествују у организацији и реализацији научних конференција студената Мађара Војводине).

У плану јединице за стручни и научноистраживачки рад студената планира се у наредном периоду активније укључење наших студената на стручне конференције у иностранству (до сада су студенти Факултета одлазили само на студентске научне конференције у Мађарску), да се постигне адекватнија презентација Факултета, како на нивоу Универзитета, тако и на међународним скуповима.

Средства за научноистраживачки рад

Факултет за обављање научноистраживачког рада обезбеђује средства на основу уговора са Министарством просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије за пројекте које финансира министарство. Такође, по основу уговора, и са Покрајинским секретаријатом за науку и технолошки развој Аутономне Покрајине Војводине. Финансирање научноистраживачке делатности обавља се на начин који обезбеђује ефикасност и транспарентност употребе средстава:

1. из буџета Републике;
2. из Покрајинског буџета;
3. од хонорара за интелектуалне услуге;
4. од прихода остварених продајом услуга;
5. од донација, спонзорстава, легата и завештања;
6. од пројеката и уговора с домаћим и страним истраживачким установама и од консултантских активности;
7. од средстава привредних друштава, установа и удружења;
8. од средстава иностраних фондова;
9. из других извора.

Повезивање теоријске и практичне наставе Факултета на преддипломским, дипломским и докторским студијама са научно-истраживачким радом је „conditiosinequanon” квалитетне наставе и имплементације нових модела едукације. Из тог разлога набавка опреме постаје приоритет свих Факултета. Да би се циљано и сврсисходно могло приступити свим реалним апликацијама на фондове министарства и другим доступним фондовима потребно је разрадити промишљену стратегију која би се заснивала на:

- транспарентној анализи стања постојеће опреме,
- пројекцији истраживачких пројеката и програма кроз раздобље од најмање 5 година (период од 2025. до 2030. године), и
- кадровској структури наставника и сарадника Факултета.

Декан:

Проф. др. Валеерија Пинтер
Крекић

**СПИСАК МЕНТОРА И ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ ЗА ОДБРАНУ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ**

Проф. др. МАРТА ТАКАЧ

Ментор

Име кандидата	Наслов рада	Установа	Година
Tóthné Laufer Edit	Mamdani-típusú következtetési rendszeren alapuló kockázatkéértékelő módszerek optimalizálása	Obuda University, Doctoral School of Applied Informatics and Applied Mathematics	2014
Bagány Igor	Oktatási rendszerek és hálózatok modellezése lágy számítási módszerekkel	Obuda University, Doctoral School of Applied Informatics and Applied Mathematics	У току
Sram Norbert	Fuzzy alapú és statisztikai hipotézisvizsgálaton alapuló referencia modellek hatásvizsgálata és fejlesztése	Obuda University, Doctoral School of Applied Informatics and Applied Mathematics	2017

Члан комисије

Име кандидата	Наслов рада	Установа	Година
Lovassy Rita	MultilayerPerceptronsBasion Fuzzy Flip-Flops	Széchenyi István Egyetem (Универзитет „Széchenyi István“)	2010.

Szécsi László	Interactiv Global IlluminationwithVirtualLi ghtSources	Budapest University of Technology and Economics	2010.
Tajti ferenc	Szenzor fúzió és mozgás analízis mobil robotokhoz etorobotikai megközelítésben (Sensorfusion and motionanalysis for mobile robotswith an ethoroboticsapproach)	Budapest University of Technology and Economics	2017.
Antali Máté	Dynamics of dual - pointrollingbodies (Két ponton gördülő testek dinamikája)	Budapest University of Technology and Economics	2017.
Námesztovszki Zsolt	Анализа ефеката примене образовних софтвера на мотивисаност наставника и ученика у нижим разредима основне школе	Технички факултет Михајло Пупин, Универзитет у Новом Саду	2013

Испитивач на завршном испиту, који је услов за одбрану доктората

Име кандидата	Предмет(и)	Установа	Година
Budai Csaba	Mechanika Rendszerelmélet Írányításelmélet	Budapest University of Technology and Economics	2017.
Kovács Bence	Rendszerelmélet	Budapest University of	2017.

	Mechatronika Irányításmélet	Technology and Economics	
Szayer Géza	Rendszerelmélet Mechatronika Irányításmélet	Budapest University of Technology and Economics	2017.
Tajti Géza	Rendszerelmélet Mechatronika Irányításmélet	Budapest University of Technology and Economics	2017.
Eigner György	Fuzzy következtetési rendszerek	University of Óbuda	2017.
Dinev Adrienn	Fuzzy következtetési rendszerek	University of Óbuda	2016.
Csiszár Orsolya	Fuzzy rendszerek alapjai	University of Óbuda	2015.
ZávodszyGábo	irányításmélet	Budapest University of Technology and Economics	2015.
Kósi Krisztián	Fuzzy következtetési rendszerek	University of Óbuda	2015.
Széll Károly	irányításmélet	Budapest University of Technology and Economics	2014.
Paniti Imre	irányításmélet	Budapest University of Technology and Economics	2013.
Sztojsics Dániel	Fuzzy következtetési rendszerek	University of Óbuda	2012.
Sergyán Szabolcs	Lineáris algebra	University of Óbuda	2011.

Проф.др. ЗОЛТАН ДЕВАВАРИ

Члан комисије

Име кандидата	Наслов рада	Установа	Година
Valastyán Balázs	Magyar földbirtok és telepítéspolitika a visszacsatolt Bácskában	Универзитет у Сегедину	2015.
Veszprémy László Bernát	Cionista válaszok az antiszemitizmusra Magyarországon, 1896–1944. Eszmetörténet, elbeszélés és társadalmi tapasztalatok értékelése.	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar	2024

Проф. др. ИВАНОВИЋ ЈОСИП

Ментор

Име кандидата	Наслов рада	Установа	Година
Марта Тертели Телек [Terteli Telek, Marta]	Különböző típusú szövegek kreatív olvasásának fejlesztése az anyanyelv tanításában [Развијање способности креативног читања различитих типова текстова у настави матерњег	Интердисциплинарна доторска школа Универзитета у Новом Саду	2016

Члан комисије

Име кандидата	Наслов рада	Установа	Година
---------------	-------------	----------	--------

Ева Балажевић	Утицај индивидуалних и социјалних чинилаца на развој музичких интереса ученика у основној школи	Асоцијација центара за интердисциплинарне и мултидисциплинарне студије и истраживања – Центар за менаџмент у образовању Универзитета у Новом Саду	2011
Отилиа Велишек Брашко	Развој компетенција за инклузивно образовање у систему професионалног развоја наставника	Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду	2014
Ђорђе Цвијановић	Утицај етничке припадности учитеља на реализацију друштвених садржаја у настави природе и друштва	Педагошки факултет Универзитета у Новом Саду	2018
Жофиа Бечи	John Dewey nevelésfilozófiája [Филозофија васпитања Јона Девеја]	Филозофска докторска школа Филозофског факултета Универзитета у Печују	2018
Станиша Бањанин	Стандарди квалитета рада као чинилац за унапређење комуникације у васпитно-образовним установама Средњег Баната	Факултета за културу и медије Универзитета Мегатренд у Новом Београду	2019

Проф. др. ВУКОВ РАФАИ ЕВА

Члан комисије

Име кандидата	Наслов рада	Установа	Година
Габријела Лоди	Regionalitás és intertextualitás az elmúlt két évtized vajdasági magyar novelláiban [Регионализам и интертекстуалност новела последње две деценије мађарске књижевности у Војводини]	Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет	2016
Марта Тертели Телек	Különböző típusú szövegek kreatív olvasásának fejlesztése az anyanyelv tanításában [Развијање способности креативног читања различитих типова текстова у настави матерњег језика]	Универзитет у Новом Саду, АЦИМСИ	2016
Анита Тот	Vajdasági magyar drámák dialógusainak szövegtani vizsgálata (Текстолошко испитивање дијалога у војвођанским мађарским драмама)	Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет	2019

Проф. др. ЈАНОШ ШАМУ**Члан комисије**

Име кандидата	Наслов рада	Установа	Година
Шаролта Кулчар	Перспективе маргиналности у савременим мађарским	Универзитет у Новом Саду,	2019

	књижевним текстовима - компаративна интерпретација.	Филозофски факултет	
--	--	------------------------	--

Проф. Др. ФЕРЕНЦ НЕМЕТ

Ментор

Име кандидата	Наслов рада	Установа	Година
Викторија Закински Тома	Медијско извештавање о мигрантима у Републици Србији и Републици Мађарској од 2016-2019.	Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет	2023

Члан комисије

Име кандидата	Наслов рада	Установа	Година
Валерија Балаж Арт	Књижевност у мађарској штампи и издавачке делатности у Бачкој у периоду 1947-1952)	Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет	2014
Габор Црнковић	Стереоптипи у књижевности Аустро-угарске, њихова актуализација и интеркултуралност у савременим новелема мађарске књижевности Војводини	Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет	2015

Проф. Др. САБОЛЧ ХАЛАШИ (Halasi Szabolcs)

Члан комисије

Име кандидата	Наслов рада	Установа	Година
Лидија Марковић	Еколошки приступ разумевању понашања повезаних са енергетским балансом код деце млађег школског узраста	Универзитет у Новом Саду, Факултет спорта и физичког васпитања	2021
Ева Ланг (Láng Éva)	A táncoktatás tartalmi és módszertani kérdései a mindennapos testnevelés keretei között The content and methodology of dance education in the context of daily physical education	Естерхази Карољ Католички Универзитет, Докторска школа за образовање Eszterházy Károly Catholic University Doctoral School of Education	2025

Менторство

Име кандидата	Наслов рада	Установа	Година
Анита Штајер (Stajer Anita)	Интеракција дигиталних технологија и физичке активности: импликације на квалитет живота деце млађег школског узраста Војводине	Универзитет у Новом Саду, Факултет спорта и физичког васпитања	У току

Проф. Др. ПИНТЕР КРЕКИЋ ВАЛЕРИЈА

КООМЕНТОР

Име кандидата	Наслов рада	Установа	Година
Јелена Кнежевић	Ефекти примене пројектног модела рада у разредној настави математике	Педагошки факултет Сомбо, Универзитет Нови Сад	У току

Члан комисије

Commented [OP2]: Utólag betéve

Име кандидата	Наслов рада	Установа	Година
Сања Орлић	Допринос модела „окренуте“ учионице квалитету знања разредне наставе о мерењу и мерама	Педагошки факултет Сомбо, Универзитет Нови Сад	2024
Елвира Ковач	Кооперативно учење и његови ефекти у настави математике у млађим разредима основне школе	Педагошки факултет у Ужицу, Универзитет у Крагујевцу	2021
Veronika Vég	„The role of biology education in health development: a questionnaire survey study of secondary school biology teachers and university students“	University Of Pécs, Faculty Of Health Sciences, Doctoral School Of Health Sciences	2020